7/6209, 6213, 6217

T.C
DEVLET BAKANLIGI

SAYI : B.02.0.011/ 00371
KONU :

ANKARA

26 MART 2002

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ: 14.03.2002 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-13790 sayılı yazınız.

Gaziantep Milletvekili İbrahim KONUKOĞLU, İstanbul Milletvekili İrfan GÜNDÜZ ve Tokat Milletvekili M.Ergün DAĞCIOĞLU'na ait yazılı soru önergelerine, Bakanlığım bağlı kuruluşu Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nce hazırlanan cevabı yazılar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr.Ramazan MİRZAOĞLU
Devlet Bakanı

Ek: Yazı (3 adet)

7/6209, 6213, 6217

KIYI EMNİYETİ VE GEMİ KURTARMA İŞLETMELERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Hukuk Baş Müşavirliği

Sayı :B.02.2.KEG.0.61.00.00/ 1332-1562
Konu :

21 MART 2002

T.C.
DEVLET BAKANLIĞINA
(Prof Dr. Sayın Ramazan MİRZAOĞLU)

İLGİ : 18.03.2002 tarih ve B.02.0.011/00331 sayılı yazınız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığından alınan 14.03.2002 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02/13790 sayılı yazı ile Gaziantep Milletvekili İbrahim KONUKOĞLU, İstanbul Milletvekili İrfan GÜNDÜZ, Tokat Milletvekili M.Ergün DAĞCIOĞLU tarafından verilen yazılı soru önergelerinin cevaplandırılarak 21 MART 2002 tarihinde kadar Bakanlığınız Özel Kalem Müdürlüğünün (0 312) 419 16 28 no'lu faksına gönderilmesi istenmiştir.

Yukarıda adı geçen milletvekillerimizin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilen yazılı soru önergelerinde sorulan sorulara Kuruluşumuz tarafından ayrı ayrı cevap verilmiş olup; söz konusu cevaplar yazımız ekindedir.

Arz olunur.

EK : 3 Adet soru önergesine
Verilen cevaplar

Sadık ERİŞ
Hukuk Baş Müşaviri

Hücum TULGAR
Genel Müdür

7/6217

Tokat Milletvekili Sayın M.Ergün DAĞCIOĞLU'nun sorularına verilen cevaplar aşağıdadır.

SORU-1 Bu haberler doğrumudur? Bu ihale neye göre yapılmış, şartnameye göre kaç firma yeterli görülerek teklif vermiştir? Bunların kaçı yabancı ve kaçı yerli firmalardır?

CEVAP-1 Bu ihale sonucunda 10 adet Acil Müdahale botu yapımına ilişkin en uygun proje ve teklifi veren Norveç'li Bat Service firmasına verildiği doğrudur. Bu ihale Kuruluşumuz Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Ana Statüsünde açıklanan denizlerimizde, iç sularımızda ve karasularımızda can kurtarmaya yönelik hizmetleri layıkı ile yerine getirebilmek amacı ile Acil Müdahale Botu teminine ihtiyaç duyulmuştur. Bu ihtiyaç İdari ve Teknik şartnamelerde belirlenen Özellik ve niteliklere sahip her türlü hava ve deniz koşullarında can kurtarma hizmetlerini gerçekleştirecek bir yapı dizaynına sahip ve bu amaca yönelik hizmet veren Uluslararası benzer Kuruluşların tercih ettiği kullandığı ve referans gösterebildiği bir botun inşaasıdır.

Bu ihalenin neye göre yapıldığına gelince;

Öncelikle bu botların inşası için Türkiye Gemi Sanayii A.Ş ile görüşmelerde bulunulmuş inşa ve teminle ilgili 27.12.1999 tarihinde her iki Kuruluşça bir Protokol imzalanmıştır. Bu Protokol her iki tarafın Yönetim Kurullarınca onaylanmıştır. Protokolün 4. Maddesi ile "Türkiye Gemi Sanayii A.Ş tarafından yapılacak SAR Botlardan ilk 3 adedinin <<SAR Bot inşaatında deneyimli ve uzman yabancı firmalarla müştereken yapımı şeklinde>> her iki tarafça ortak olarak hazırlanacak Şartname ile Türkiye Gemi Sanayii A.Ş tarafından ihaleye çıkılacaktır." şeklindedir. Protokolün imza tarihinde elinde tersaneleri ve yüzlerce mühendisi bulunan Türkiye Gemi Sanayii A.Ş bile daha önce SAR Botu inşa ve dizayn etmemesi nedeniyle herhangi bir riske girmemek için ilk 3 Botun inşaatında deneyimli ve uzman yabancı firma ile müştereken yapımını önererek Protokole derç ettirmiştir. Bilahare Türkiye Gemi Sanayii A.Ş'nin özelleştirme sürecindeki gelişme nedeniyle bu Kuruluş 28.02.2000 tarihinde Protokolden rücu etmek zorunda kalmıştır.

Bu aşamadan sonra söz konusu proje kapsamındaki 17-21 m. boy aralığında 30 adet SAR botun temini için iç ve dış piyasaya yönelik olarak 09.08.2000 tarihinde ihaleye çıkılmıştır. 11.10.2000 tarihinde teklifleri açılan bu ihalemize 8 firma 9 proje ile iştirak etmişlerdir. Teklif olunan botların 17.20 m. ile 21.00 m. arasında olduğu görülmüştür. Bu ihalemizde Kuruluşumuz hizmetlerine yönelik en iyi SAR Botunu en uygun bedelle teminini müştereken bulunması gerekli asli unsurlar olarak aramıştır. İhale teklifleri üzerinde yapılan tetkik ve değerlendirmeler sonucunda aranan bu iki asli unsurun müştereken ihtiva ettiği herhangi bir teklif tespit edilemediğinden bu ihalemiz 16.02.2001 tarihinde iptal edilmiştir.

Projemizi gerçekleştirebilmek için iptal edilen bir önceki ihalemizden sonra bu defa ki ihalemize 17-19 m. boy aralığında ve Türkiye'ye bu tip botlarla ilgili bilgi birikimi oluşturmak, Türkiye'deki Tersaneleri Acil Müdahale Botu inşalarında referans sahibi olmalarını sağlamak amacıyla 10 adet olarak ve bu botların en az 5 adedinin Türkiye'deki Tersanelerde inşası veya açık olarak belgelenmeleri halinde işin en az %50'sinin Türkiye'de yerleşik bir Tersanede ikmal edilmesi şartları da getirilerek iç ve dış piyasaya yönelik olarak 25.05.2001 tarihinde 2. kez ihaleye çıkılmıştır.

7/6217

İhaleye 6 firma 8 proje ile katılmıştır. Yapılan ön değerlendirme sonucu 3 firmanın 4 projesinin değerlendirmeye alınması uygun görülmüştür.. Bu 3 firmanın 2'si Türk biri yabancı firma olup tüm firmaların teklif ettiği 4 dizayn proje de yabancı projedir.

Bunlar;

RMK Firması	DAMEN –Hollanda
BAT SERVİCE Firması	MANDAL- Norveç
DÜZGİT Firması	1-CAMARC-İngiltere
	2-ROBERT ALLAN-Kanada projesidir.

SORU-2 Yerli tersanelerimizin yabancı firmalara nazaran bot başına 165 bin dolar daha ucuz teklifte bulundukları iddiası doğrumudur? Şayet doğru ise, deniz aracı ve gemi ihraç ettiğimiz Norveç'in tercih edilmesinin gerekçesi nedir?

CEVAP-2 Ön elemeyi geçen ve yukarıda firma isimleri ile projeleri belirtilen ihale iştirakçileri ister Türk Tersanesi olsun ister yabancı tersane olsun teklif edecekleri Bot dizayn projesinin Kuruluşumuz Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün Ana Stütüsünde belirtilen can kurtarma amacını gerçekleştirebilecek ve şartnamenin 5.5. maddesinde açıklanan (Yaptırılacak botların en ağır deniz ve hava şartlarında dahi insan canı kurtarmak amacına yönelik olarak kullanılacağı için teklif olunacak botların veya benzerlerinin daha önce dizayn ve inşaa edilmiş, dünyadaki emsal kuruluşlarca kullanılıyor olması) özelliklerine sahip olması gerekmektedir.

Kuruluşumuz 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa tabi olmayıp İdari Şartnamenin 18.2 maddesinde yer alan hüküm gereği ihaleyi kamu menfaatini de dikkate alarak dilediği teklif sahibine tam ve kısmen verip vermemek yetkisine sahiptir. Fiyatın ucuz olması öncelikli tercih olmayıp en uygun dizaynın en uygun fiyatla temini amaç edinildiğinden ve Türkiye'de bu projenin bu güne kadar Gemi Sanayii A.Ş. dahil hiç uygulanmamış olması hatta Sahil Güvenlik Komutanlığı elinde de bu özelliklere sahip bot bulunmaması nedeniyle şartnameye göre imal edilecek botların %50'sinin Türk tersanelerinde imal edilmesi zorunluluğu gereği böyle bir projenin ve bilgi birikiminin Türkiye'ye kazandırılması ve referans gösterilebilecek bir ülke olması istihdam ve katma değer yaratılması öngörülmüş ve söz konusu ihale ile bu hususlar gerçekleştirilmiştir. Norveç'e tanker, balıkçı gemisi ihraç etmekte olabiliriz. Ancak acil müdahale botu yapımı ile ilgili Türkiye'de bu güne dek imali yapılmış bir dizayn proje olmadığını iddia ettik ve belgelerle kanıtladık. Nitekim ve şikayetçi firmanın sunduğu alternatifli tekliflerin hiçbirisi acil müdahale botu dizaynı değildir.

SORU-3 İhale şartnamesinde bu botların üstün teknoloji olduğu ve Türkiye'de yapılamayacağına ilişkin bir madde bulunmakta mıdır? Bu botlar gerçekten üstün teknoloji ürünü müdürler? Şartnamede kullanılan "denenmiş dizayn ve bu dizaynı üretmiş tersane gereksinimi" ifadesi ne anlama gelmektedir?

CEVAP-3 İhale şartnamesinde böyle bir madde bulunmamaktadır. Aksine botların en az %50'sinin Türkiye'de inşaa ettirilmesi zorunluluğu vardır. Bu botlar her türlü deniz ve hava koşullarında.can kurtarmaya yönelik olarak hizmet vereceklerinden bu konuda benzer Kuruluşlarca da denenmiş, uygulanmış olması gerekmektedir. Şartnamede denenmiş dizayn şartı aranmış olup, bu dizaynı üretmiş tersane gereksinimi aranmamıştır.

7/6217

SORU-4 Eğer böyleyse, bu şartname yoluyla Türk mühendisini, Türk tersanesini, Türk müteşebbisini saf dışı etme yöntemi değil midir? Bu tavrınız binlerce kişiye istihdam sağlayan, altyapı, teknoloji ve birikim olarak son derece iyi durumdaki gemi inşa sanayi sektörümüze, üstelik ağır bir ekonomik kriz ortamında bakanlık olarak sırt çevirdiğiniz anlamına gelmez mi?

CEVAP-4 Bu ihalemizde daha önceki soruda da bahsedildiği gibi Türk tersanesi, Türk Mühendisi veya Türk Müteşebbislerinin saf dışı bırakılması amaçlanmamış aksine işin en az %50'sinin Türkiye'de tamamlanması şartı koşulmuştur. Kuruluşun can kurtarma hizmetlerine yönelik olarak her türlü hava ve deniz şartlarında kullanacağı bu botların temininde herhangi bir riskle karşılaşmamak için denenmiş dizayn talebi şartnamede yer almış olmasına rağmen bazı Türk firmalarının bu şartı görmezden gelip şartnameye uygun olmayan dizayn projeleri teklif etmeleri, **uygun proje teklif eden Türk firmasının ise fiyatının yüksek olması nedeniyle bu tür bir karar alınmıştır.**

SORU-5 İthal ikamesi dolaylı ihracat mantığıyla da yaklaşıldığında bu durum gerek hükümet programı ve gerekse partinizin programı ile çelişmiyor mu? Aynı zamanda bu kararla Türk tersaneciliğini küçük düşürmüş olmuyor musunuz?

CEVAP-5 Yukarıda 4. Maddede açıklanan gerekçelerle imalatların %50'sinin Türk tersanelerinde gerçekleştirilmesi zorunluluğu (proje yabancı olsa dahi) Türk tersanelerini yüceltici bir tutum ve davranış biçimidir.

SORU- 6 Sonuçta bu botların dizaynı duyulan ihtiyaca uyumlu olarak yapılmayacak mıdır? Giderek bu yolla Türk tersanaleri yabancı firmaların taşeronu haline gelmezler mi?

CEVAP-6 Temel dizayn özellikleri değişmemek kaydıyla elbetteki dizayn üzerinde kullanıcı taleplerine uygun küçük değişiklikler yapılabilir. Fakat can kurtarma gibi önemli bir hizmeti ifa edecek bir teknenin dizaynında bu konu ile ilgili tecrübeli ve bilgi birikimli dizaynerlerin seçilmesi yadsınmamalıdır. Türk Tersaneleri yabancıların taşeronu olmayacak aksine daha önce hiç inşaa ve dizayn etmedikleri acil müdahale botu imalatı suretiyle proje uygulaması konusunda tecrübe sahibi olacaklardır.

SORU-7 Uygulanan liberal serbest Pazar ekonomisi eşitlikçi, rekabete dayalı yarışı, verimliliği ve kaliteyi esas alan bir sistem olduğuna göre; bu ihale kararı bir kriter olarak, tersanelerimizin Uluslararası planda rekabet şansını yok etmeyecek midir?

CEVAP-7 Uygulanan Liberal Serbest Pazar Ekonomisi eşitlikçi, rekabete dayalı yarışı verimliliği ve kaliteyi esas alan sistem olduğuna göre verilen karar tersanelerimizin Uluslararası planda rekabet şansını yok etmez, zira sizin de belirttiğiniz üzere Norveç'e deniz araçı ve gemi ihraç edebilen, alt yapı, teknoloji ve bilgi birikimi son derece iyi durumdaki gemi inşaa sanayi sektörümüzün Norveç gemi inşaa sektörü ile rekabet etmesini engelleyecek bir hüküm bulunmadığına göre amaca uygun proje sunması halinde niye tercih edilmesin. Zira ihalemizde herhangi bir firma şartname harici bir kriterden elenmemiştir. Uygun proje sunamayan teklif sahiplerinin sadece Türk olması nedeniyle tercih edilmesi Liberalizme ve serbest rekabete tamamen aykırı olan korumacılıkla eş değer olmayacak mıdır?

SORU-8 Bu tür uygulamalarda ülkemizin denizcilik sektöründe teori ve pratiği bir araya getirebiliecek sanayi ötesi bilgi toplumuna dönüşümü inkitaya uğratılmış olmuyor mu?

CEVAP-8 Bu uygulamayla tersanelerimizin sahip olduğu bilgi birikimine ve rekabet gücüne, acil müdahale botu konusunda bilgi transferi yoluyla katkıda bulunulacaktır. Bu bilgi birikimi ile kamu ihalelerine muhtaç olmadan dünya gemi inşaa piyasasında rekabet güçlerini arttıracaklardır.

SORU-9 Acaba bu kararınızın arkasında bilinmeyen başka bazı etken ve sebepler mi vardır? Değilse, ülke yararına bu kararın derhal iptalini, bundan sonraki alımlarda da ülke sanayisi ve menfaatlerini ön plana almayı düşünüyor musunuz?

CEVAP-9 Bu karara konu ihale kamu menfaati gözetilerek gayet şeffaf ölçüler kullanılmak suretiyle yapılarak sonuçlandırılmış olup bu kararın arkasında bilinmeyen bazı etkenler aranmaktansa Trabzon Beşikdüzünde kıyıya 200m mesafede 35 Türk insanının canına mal olmuş acı bir deneyimin bir daha tekerrür etmemesini istemekten başka bir art düşünce olmadığını belirtmekte yarar vardır.